

UN CONTRACTE DE COMPANYIA DEL 1772

Ricard Jordà i Güell

Pierre Vilar, en estudiar el comerç marítim català del segle XVIII ⁽¹⁾, troba que hi manca la presència de la gent de les terres interiors de Catalunya.

En les nostres recerques en l'Arxiu Històric Municipal d'Olot, hem trobat un document que, potser, pot dur a un nou coneixement de l'afer.

Es tracta d'un contracte de companyia estès a Banyoles el 22 de gener del 1772, entre Francesc Ametller i Pere Ametller, pare i fill, per una banda, i Francesc Constans i Ribera, per l'altra. Aquest contracte donava forma legal a l'associació entre els Ametller i Constans, que ja feia mig any que rutllava ⁽²⁾.

Els Ametller eren uns comerciants de Banyoles, i Francesc Constans un comerciant de Barcelona, si bé fill d'Olot.

Pel que es desprèn del document, els Ametller eren fabricants de teles i Constans, segons Vilar, estava matriculat al Cos de Comerç de Barcelona i havia nascut a Olot el 1745, d'un "tendero de telas". Es dedicava a assegurances marítimes ⁽³⁾.

En el contracte queden ben clares aquestes particularitats, ja que en el balanç que hi figura, s'anota una fàbrica de teles a Banyoles, que estarà, s'assenyala, com fins ara, a nom dels Ametller, diverses partides per negocis marítimes, que gestionarà Constans, i un negoci de cotxinilla a Olot, del qual tindrà cura un tal Pere Constans, és de suposar un parent de Francesc Constans, que no hauria trencat del tot els lligams amb la població, ja que, potser, aquest negoci seria part de la participació de Constans en la companyia. El fet de radicar a Olot i ser regentat per un altre Constans ens indueix a creure-ho possible.

El capital de la companyia era de 36.000 lliures, de les quals, 27.000 eren aportades pels Ametller i les 9.000 restants per Constans. Les inversions es repartien de la següent manera: 15.000 lliures en la fàbrica de teles de Banyoles; 5.000 lliures més en el negoci de cotxinilla d'Olot; 4.636 lliures, 6 sous i 8 diners en participacions en diverses barques; 2.380 lliures en rebuts de canvi marítim, quasi tots contra patrons de les barques participades; 773 lliures, 5 sous i 8 diners en mercaderies lliurades a dos patrons, i els dos patrons ho són de barques participades; 4.760 lliures col·locades en altres dues expedicions marítimes; 519 lliures i 10 sous corresponen a mercaderies emmagatzemades, i, finalment, 2.390 lliures, 17 sous i 8 diners en moneda efectiva.

Dèiem que la participació de Constans podia incloure el negoci de cotxinilla perquè les 5.000 lliures en què és avaluat caben ben bé en la seva participació.

El capital social queda distribuït entre els diversos tipus de negoci amb els següents percentatges:

Els negocis en terra s'emporten el 55.55%, amb 20.000 lliures; als negocis marítimes els correspon el 34.85%, amb 12.548 lliures, 11 sous i 8 diners; les existències

al magatzem comprenen l'1.44%, amb 519 lliures, 10 sous, i l'efectiu és el 8.13%, amb 2.930 lliures, 17 sous i 4 diners.

Aquests percentatges ens diuen la importància que tenien en la companyia els negocis marítims en representar el 34.85% del capital invertit, i més si tenim present que la major part del percentatge corresponent als negocis en terra se l'emporta la fàbrica Ametller, amb 15.000 lliures que, ultra les existències, tant de primeres matèries com de productes acabats, havia de tenir unes instal·lacions fixes que bé havien de comportar una bona participació en aquesta partida del balanç, ja que es parla d'una fàbrica, cosa que suposa una unitat de producció que devia superar les puraments artesanals.

El detall de les inversions en els negocis marítims es correspon amb el que assenyala Vilar, una dispersió de capitals per disminuir el risc. Les 12.549 lliures, 11 sous i 8 diners es distribueixen en catorze partides, de la següent manera:

Participacions en barques:

4/16 en la pollanca Santa Llúcia del patró Salvador Puig i Clausell, de Canet	2.500 ll., - s., - d.
1/14 en la barca del patró Josep Baralt, d'Arenys	200 ll., - s., - d.
1/16 de la barca del patró Joan Carbó, d'Arenys	200 ll., - s., - d.
1/16 en la barca del patró Francisco Pau, dit Bonavida, patronejada per Pau Oller	400 ll., - s., - d.
1/32 de la barca nova del patró Joan Lladó, d'Arenys	294 ll., - s., 11 d.
1/16 en la barca del patró Pere Esparragó	400 ll., - s., - d.
1/16 en la barca nova del patró Francesc Pruna, d'Arenys	642 ll., 5 s., 9 d.

Rebuts de canvi marítim:

Contra el patró Baralt, d'Arenys, dos rebuts, un de 700 ll. i un de 200 ll. per l'Havana	900 ll., - s., - d.
Contra el patró Carbó, d'Arenys, un rebut per Galícia	140 ll., - s., - d.
Contra el patró Lladó, d'Arenys, un rebut per l'Havana	400 ll., - s., - d.
Contra el patró Esparragó, dos rebuts, un de 280 ll. i un de 360 ll., sense especificar la plaça	640 ll., - s., - d.
Contra el patró Pruna, un rebut per l'Havana	300 ll., - s., - d.

Rebuts de mercaderies:

El patró Lledó, un rebut per vi i teles	523 ll., 5 s., 8 d.
El patró Esparragó, un rebut de 20 bales de paper per negociar a l'Havana	250 ll., - s., - d.
Els patrons Gelpí i Ros, en negocis de cacau, cigrons, índi i altres	4.760 ll., - s., - d.

Aquesta relació ens dona una sèrie de noms de patrons de barca, que presenten força coincidències amb els que ens fa conèixer Pierre Vilar en estudiar l'història de les barques de les quals ha aconseguit documentació. En la barca Ntra. Sra. de la Mercè i Sant Francesc de Paula, avarada el 1776 a Barcelona, hi participen

els patrons d'Arenys, Fèlix Grau, Fèlix Carbó i Josep Baralt ⁽⁴⁾. En la Sant Crist del Calvari, del patró Fèlix Catà, avarada a Arenys de Mar el 1777 hi figuren com a participants Francesc Pruna, Pau Oller i Marià Carbó ⁽⁵⁾. I això ens fa suposar que ens trobem amb el mateix cercle de negocis que ens presenta Pierre Vilar, que es movien entre Barcelona i la Costa de Llevant. Només que ara hi trobem l'element que Vilar trobava a faltar: els homes d'afers de terra endins, aquí representats pels Ametller, ja que entre els noms citats per Pierre Vilar tenim els patrons Josep Baralt i Pau Ollé i un Francesc Pruna, que coincideixen amb els noms que figuren al balanç de la companyia Amatller-Constans: Pau Ollé, amb la grafia Oller, Baralt i Pruna com a iniciadors de la construcció de barques: "la barca nova del patró Francesc Pruna d'Arenys", "la barca del patró Josep Baralt", Pau Oller patroneja la "barca del patró Francesc Pau, dit Bonavida".

Fèlix Carbó i Marià Carbó podrien ben ser parents del patró Joan Carbó d'Arenys, en la barca del qual també participen Ametller-Constans. Aquesta coincidència de parentiu entre els interessats en els negocis marítims l'apunta Vilar en relació amb el fet de la participació en unes mateixes empreses de diferents branques familiars, unes que haurien quedat afincades al lloc d'origen, mentre altres s'haurien establert a Barcelona. Aquestes coincidències ens porten a pensar si el nostre Francesc Constans no podria ser parent del Pau Constans, patró de barca i proveïdor de pega i quitrà per a les barques Sant Jacint i Sant Antoni i Ntra. Sra. del Roser, construïdes el 1745 i el 1749, respectivament ⁽⁶⁾. Segons Josep M^a. de Solà-Morales ⁽⁷⁾, el cognom és de procedència occitana i vingut a Olot durant les immigracions franceses dels segles XVI i XVII. Es troba amb la grafia Constans a partir del 1531, any que Pere Constans dicta testament a Olot. Aquest Constans serà un dels signataris del conveni per a la construcció de la Capella dels Francesos al convent del Carme olotí. La forma Constans és documentada el 1642 en el testament de Francesc Constans, treballador de Sant Privat de Bas. Segons ens comunica verbalment el senyor Solà-Morales, el més probable és que les dues formes siguin, o bé diferents grafies degudes als escriptors, o una evolució del cognom. La grafia Costans és la que apareix durant el segle XVI, mentre Constans és ja al segle XVII quan es troba. Els tres Costans que documenta el senyor Solà-Morales, estan relacionats amb la manufactura tèxtil. Joan Costans, paraire; un altre Joan Costans, teixidor, i Pere Costans, calceter. És clar que dos segles de distància són un espai de temps molt llarg per suposar una continuïtat en la dedicació familiar dintre un mateix ram, però el pare de Francesc Constans era botiguer de teles a Olot el 1745, una ocupació no massa allunyada dels paraïres i teixidors per no poder suposar la continuació d'uns negocis similars en una mateixa família, i més encara, si tenim present el "negoci de cotxinilla" a Olot regentat per Pere Constans, també relacionat amb el ram tèxtil. Com que Constans és un nom procedent d'una immigració, i, pel que sembla, no havia adoptat la seva grafia definitiva fins a mitjan segle XVII, no ens sembla massa improbable que existís parentiu, proper o llunyà, entre el nostre Constans i el Pau Constans patró de barca barceloní, i que aquest darrer, o el seu fill Josep, fos qui introduís Francesc Constans en el món dels negocis barcelonins, en deixar Francesc la seva vila natal.

Per què els Ametller es devien interessar pels negocis marítims? Deixant de banda l'esperança d'assolir un bon rendiment del capital esmerçat, la inclusió de la fàbrica de teles en la companyia ens porta a pensar si, com en el cas dels viticultors del Penedès i del Camp de Tarragona amb la barca Ntra. Sra. de la Mercè i Sant Francesc de Paula, o el de Josep Oliver amb la barca Ntra. Sra. de la Cinta i Sant Josep, no era, també, la possibilitat d'utilitzar les barques participades per l'exportació de mercaderies pròpies o la importació de productes tintoris destinats al negoci de cotxinilla d'Olot. Certes anotacions ens duen a pensar-ho. Pel que fa a les teles, el patró Lladó deu 523 ll., 5 s. invertits en vi i teles. Aquestes teles, no podrien haver sortit de la fàbrica Ametller? I en la inversió feta en les expedicions dels patrons Gelpí i Ros en negocis de cigrons, cacau, índi i altres, l'índi, no seria destinat a ser venut a Olot a través del negoci de cotxinilla? A nosaltres ens sembla ben possible.

Arribats aquí, ens sembla que podem explicar per què falta la presència de diners de les comarques de l'interior en el món dels negocis marítims.

Per a nosaltres la clau d'aquesta qüestió rau en la fórmula que es fa constar sobre l'administració dels negocis de la companyia, que tots els negocis terrestres i marítims, excepte la fàbrica de teles, els administrarà Francesc Constans utilitzant el nom d'Ametller i Constans com a raó social. Hem de creure que en ser administrats des de Barcelona, la societat seria considerada barcelonina i així restaria amagada la presència d'uns socis de Banyoles. D'aquesta manera queda clara la no presència de gent de l'interior en aquests afers, ja que no podem creure que associacions entre homes de negocis de Barcelona i fabricants i comerciants de les comarques de terra endins quedessin reduïdes al cas que nosaltres presentem. Ho podria corroborar saber que, pocs anys més tard d'estendre's el contracte entre els Ametller i Constans, concretament el 1780, consta que a Olot hi havia un segellador per a les mercaderies destinades a Amèrica⁽⁸⁾, i això fa suposar un fort volum de comerç i uns tractes ben sovintejats, directes o indirectes, amb navegants que feien la ruta de les Índies, tractes que podrien portar a unes associacions comercials semblants a la que comentem.

Si tot és com apuntem, una recerca en els arxius notariais de les poblacions allunyades de la mar creiem que faria més nombrosa la presència de noms de les comarques de l'interior de Catalunya amb interessos en el tràfic marítim català del segle XVIII.

NOTES

- (1).- Pierre Vilar, *Catalunya dins l'Espanya Moderna - La barca*, volum IV, pàg. 218.
- (2).- Arxiu Històric Municipal d'Olot, lligall Hospital segles XVII a XX, veure apèndix.
- (3).- Pierre Vilar, loc. cit., pàg. 215.
- (4).- Pierre Vilar, loc. cit., pàg. 273 i seg.
- (5).- Pierre Vilar, loc. cit., pàg. 287 nota i pàg. 288 nota.
- (6).- Pierre Vilar, loc. cit., pàg. 240 nota 75 i pàg. 256, especialment nota 145.
- (7).- Josep M^a. de Solà-Morales i de Rosselló, *La immigració francesa a Olot dels segles XVI i XVII*, pàg. 13 i seg.
- (8).- Ricard Jordà i Güell, *Vida olotina en el salt a l'època Moderna (1780-1790)*, pàg. 20.

BIBLIOGRAFIA

- Jordà i Güell, Ricard, *Vida olotina en el salt a l'època moderna (1780-1790)*, Rafael Dalmau, editor, Barcelona 1978.
- Solà-Morales i de Rosselló, Josep M^a. - *La immigració francesa a Olot dels segles XVI i XVII*, dins *Miscel·lània Històrica d'Olot i Comarca*, Ajuntament d'Olot, Olot, abril de 1.983.
- Vilar, Pierre, *Catalunya dins l'Espanya Moderna*, volum IV, Edicions 62, Barcelona, juliol de 1.968.

APÈNDIX

Acte de Companyia entre Amatller de Baños. y Fran^o Constans.

Fas fe Jo Anton Ferrer y Noguera per la Authoritat real y del Molt Illtre. y Rnt Sr. Abat del Monastir y Convent de St. Esteve del Ordre Claustral de St. Benet de la Vila de Banyolas del Bisbat y Corregiment de Gerona Not. Pubi. y Esva. de las Notaria y Esna. Pubas. de dita Vila y de tot lo Abadiat de Banyolas en aquellas, substituhit per lo Hereu del q^o Magch. Joan Bapta. Perpinya Senyor util y propietari de aquellas que en poder meu es rebut lo acte següent.

En Nom de Ntre. Sr. Deu sie Amen.

Sie a tots Notori Com en la Vila de Banyolas del Bisbat y Corregiment de Gerona vuy que contam als vint y dos dies del Mes de Janer del any Mil Set Cents Setanta dos per entre les parts baix escritas es estada feta pactada y firmada y jurada la Companyia y sosietat baix escrita y següent: De y Sobre la Companyia y Cosas avall escritas y entre lo Glorios Patro Sant Antoni de Padua en una part supernumeraria sobre los Beneficis que Deu Ntre. Senyor sera servit donar â la Present Companyia Francesch Ametller y Pere Ametller Pare y Fill Comerciants en el terme de dita present Vila de Banyoles domiciliats de una y Francisco Constans y Ribera tambe Comerciant en la Ciutat de Barcelona domiciliat, vuy empero en dita present Vila trobat de altre respve. parts son estats fets, firmats pactats y jurats los Capitols

y pactes baix escrits y següents -----
Primerament los sobredits Franch. y Pere Ametller Pare y fill y Francisco Constans y Ribera fan y firman entre si vicitudinariament una bona verdadera y lleal Companyia y Societat duradera aquella per lo espai y termini de Sinch anys que ja comensaren â correr lo die primer del mes de Juny del any proxim pasat de Mil Set Cents Setanta Hu y finiran lo die ultim del Mes de Maig de Mil Set Cents Setanta sis â fi y efecte de fer qualsevols Negocis per lo major util y benefici de dita Companyia que seran ben vistos â dits Companys En la qual Companyia posan per capital y fondo de ella trenta y sis mil lliuras moneda Barn. que procehexen de diner efectiu Credits y Mercaderias que se expresaran en lo avall incertat Balans el thenor del qual es com segueix

Furniment de dita Companyia

- Deu la Fabrica de telas que corra â nom sol de Franch. Ametller aqui com â Administrador de ella esta lo carrech de procurar al major util y Benefici en augment de dita Companyia a qual fi quedan refundidas y destinadas Quinze Mil lliuras del mateix capital que en ella se ha trobat existent 15.000 ll.*
- Deu lo Negoci de Cotxinilla que al cuidado de Pere Constans corra en la Vila de Olot per qual queda destinada la partida de Sinch Mil lliuras segons apareix existencia de dit genero y deutes 5.000 ll.*
- Deu lo Patro Salvador Puig y Clausell de Canet per quatre setsens de interes ab la sua Pollacra de Port Sis Mil Quintars estimats â Dos Mil Sinch Centas lliuras 2.500 ll.*
- Deu lo Patro Joseph Baralt de Arenys per un catorse de interes ab la sua Barca de Port Quatre mil Quintars estimats â dos centas lliuras 200 ll.*
- Deu dit Patro Baralt per dos recibos â camvi maritim un de set centas lliuras y lo altre de dos centes per la Havana junt nou centas lliuras 900 ll.*
- Deu lo Patro Joan Carbo de Arenys per un setse de interes ab la sua Barca de Port Quatre mil quintars estima â dos Centas lliuras 200 ll.*
- Deu dit Patro Carbo per un recibo â Cambi Maritim per Galisia Cent Quaranta lliuras 140 ll.*
- Deu lo Patro Joan Llado, de Arenys per un trentadose â la sua Barca nova Dos Centas noranta quatre lliuras onse diners 254 ll. 11*
- Deu lo dit Patro Llado per un recibo Sinch Centas vint y tres lliuras sinc sous y vuit diners empleadas en vi y telas 523 ll. 5 S. 8*
- Deu lo Patro Joan Llado per un recibo â Cambi Maritim per la Havana Quatre Centas lliuras 400 ll.*
- Deu lo Patro Francisco Pau dit Bonavida per un setse de interes ab la sua barca que patroneja Pau Oller estimat â Quatre Centas lliuras 400 ll.*
- Deu lo Patro Pere Esparrago per un setse ab la sua Barca estimat â Quatre Centas Lliuras 400 ll.*
- Deu lo dit Patro Esparrago per un recibo de vint balas paper se li ha entregat per beneficiar en la Havana Dos Centas Sinquanta lliuras 250 ll.*
- Deu lo dit Patro Esparrago per altres dos recibos â Cambi Maritim lo un de Dos Centas vuytanta lliuras y altre de tres centas sexanta lliuras que junts componen la suma de Sis Centas quaranta lliuras 640 ll.*

Deu lo Patro Francesch Pruna de Arenys per un setse ab la sua barca noba Sis Centas Quaranta dos lliuras sinc sous y nou diners 642 ll. 5 s. 9

Deu lo dit Patro Pruna per un recibo â Cambi Maritim per la Havana tres Centas lliuras 300 ll.

Dehuen las expedicions ab los Patrons Gelpi y Ros y ab distincchs negocis de cacau ciurons Indi y altres quatre mil setcentas seixanta lliuras 4.760 ll.

Per lo balor de Quaranta balas de paper de escriure que se troban en Magatsem Sinch Centas dinou lliuras deu sous 519 ll. 10 s.

Deu la Caxa per la existencia de diner efectiu se ha trobat en ella Dos Mil nou Centas trenta lliuras disset sous y vuyt diners 2.930 ll. 17 s. 8

Las mencionadas trenta sis mil lliuras que resultan del sobre incertat Balans se posan per Capital y Pertanyen a saber es: Als Pare y fill Ametller per tres quarts de Interes vint y set mil lliuras 27.000 ll.

A Francisco Constans y Ribera per un quart de Interes nou mil lliuras . 9.000 ll.

La qual Societat y Companyia fan y fer entenen las ditas Parts ab los pactes baix escrits y següents -----

Primerament es pactat entre los dits Companys que la Administracio de la tras expresada fabrica de telas quede â carrech de los mateixos Pare y fill Ametller y que aquella corria com deantes en nom sol de Francesch Ametller assenyalandlos per Administracio tres centas lliura moneda bar. quiscun any -----

Item es pactat que de tots los demes negocis terrestres y maritims quede Administrador General com de antes lo dit Franco. Constans y Ribera assenyalanli per esta Administracio lo dos per cent sobre Capital y Benefici quiscun any quedant â son carrech el gasto de Amanuense pero no el de altres que ocorrian per lo bon regiment de dita Administracio donantse facultat la una part â la altre de dits Companys de empendrer y fer qualsevol negoci que los aparegan convenientes â major be y augment de dita Companyia quedant obligats respecte la part que interesan en la pñt Companyia â lo que executen un y altre de dits Administradors per dits negocis -----

Item Es pactat que Francisco Constans y Ribera dega aportar la Escripura necessaria per lo bon regiment y Administracio de la present Companyia y que aixi los llibres com las cartas y demes se oferira los haga de aportar ab lo nom de Ametller y Constans ab poder de substitucio de poder acudir en tribunals y fora de ells per otorgar y presentar en nom de dita Companyia qualsevols suplicas y peticions se requirescan per lo que se li concedeix lo ample y general poder ab libera y general Administracio y tant en nom particular de quiscun de nosaltres com y en general de tots dits Companys y en lo cas de indisposicio, ausencia y ocupacio del dit Constans que pugan qualsevol de dits Pare y fill Ametller en particular firmar lo ocurrent â dita Companyia baix lo mateix nom de Ametller y Constans ab lo, ample poder que ho practicara y ho pot practicar en forsa de dita facultat lo dit Franco. Constans y Ribera -----

Item Es pactat que sempre que â dits Companys los aparega be tingan la facultat de examinar lo estat de la present Companyia -----

Item los sobreanomenats Companys han acordat fer part â llur Glorios Patro St. Antoni de Padua dels Beneficis que per sa intercessio per Deu Nostre Senyor servit donar â la present Companyia y perço lo elegexen y anomenan per Advocat y

Company de ella en una trenta sisena part sobre beneficis -----

Item Es pactat que en cas de esdevenir de faltar algun dels dits Companys durant lo termini de dits sinch anys dega continuar la mateixa Companyia en lo mateix modo y forma y fins la extincio y finalisacio de dit termini â menos de faltar los dits Franch. y Pere Ametller Pare y fill junts, o be lo dit Franco. Constans y Ribera -----

Item Es pactat per quant los sobredits Companys no son iguals en Capital y fondo que perso tots los beneficis que Nostre Senyor Deu sera servit donar â la present Companyia sien repartits entre ells a proporcio de llur Capital a saber es tres quarts per los dits Franch y Pere Ametller Pare y fill y lo restant un quart per lo dit Franco. Constans y Ribera i al mateix respecte la perdua o dany en cas ni hagues lo que Deu no permetia -----

Item Es pactat que com los dits Companys agen (sic) fornit son Capital de la present Companyia ab credits de diferents espesies perso â la fi ô finalisacio de la dita pnt Companyia sien repartits tots los diners, credits, deutes y efectes de ella proporcionalment entre dits Companys al respecte de lo que cada hu de ells es interesat com sobre va explicat debent retirar per la sua part tocant credits que se trobian existents dels que haura fonsat en la present Companyia abaluats estos â coneguda dels matexos Companys per lo que hauran deteriorat y si be lo cas que en algun de estos credits durant la present Companyia esdevinga algun litigi, ô Causa dega correr la defensa â carrec del qui lo haura fornit y en el cas de declararse lo dit litigi ô Causa â son contra que quedia â la llibertat del Fonsador reemplasar igual quantitat y de no fornirla se li descontara de son Capital y Benefici obligantse los dits Administradors â no admetrer com ab thenor del pnt Capítol ho prometen altre Company en la pnt Companyia a menos de precehir esta circumstancia. -----

Item es pactat que per quant la pnt Companyia tingue son principi lo die primer de mes de Juny prop passat del any Mil Set Cents Setanta hu y se ha aquella continuat fins vuy ab consentiment y aprovacio dels dits Companys y com â Socios y particeps en aquella administrantla ço es la resferida fabrica de telas los dits Franch. y Pere Ametller Pare y fill y tots los demes negocijs lo dit Franco. Constans y Ribera sens que se hagues firmat Esra. alguna Perso los dits Companys entresi vicitudinariament llohan aproban ratifican y confirman ab la present tot lo que per quiscun de ells â serca llur respve. Administracio de la pnt Companyia es estat obrat y executat dende dit dia primer de Juny en que tingue principi aquella fins lo die present de qual temps se han donat la una part â la altre exactes comptes per lo que convenen y prometen y declaren que no volan estar tinguts y obligats la una part â la altre a tornarlos donar del dit temps si solament de vuy die present en avant.

Y aixi ab los dits pactes y condicions dalt expresadas y no altrament en manera alguna fan y fer entenen lo pnt acte de Societat y Companyia y convenen y prometen la una part â la altra vicitudinariament las sobreditas cosas en quant â quiscuna de ditas parts toquian y espectian attendrer servir y cumplir per lo que ne obligan la una part â la altre vicitudinariament a saber es lo dit Francesch y Pere Ametller Pare y fill â dit Francisco Constans y Ribera y el dit Franco. Constans y Ribera als dits Pare y fill Ametller tots y sengles bens y drets llurs y dels llurs y de quiscun de ells a saber mobles e immobles presents y Esdors. renunciant als Beneficis y drets de divi-

dir y cedir les acsions nobas Constitucions y â la Consuetut de Barna. que parla de dos ô molts que assoles se obligan y â tot altre auxili de dret y lley â estas cosas obviant y que valer y ajudar los pogues, Convenint y prometent la una part a la altre vicitudinariament y expresament jurant â Ntre. Senyor Deu y als seus Sants y Sagrats quatre Evangelis las sobreditas cosa (sic) tenir per fermas y agradables y contra de ellas no fer ni venir per ninguna causa via lley ô raho llargament en deguda forma = Fet fonch lo pñt acte en dita Vila de Banyolas die mes y any sobredits Essent presents per testimonis Franco. Vila y Joseph Calsina los dos Esnts. de dita Vila. Y Jo lo Notty. baix escrit las preditas cosas y la cognició de dits Contrahents Certifico y que de llurs mans han firmat. Francesch Ametller = Pere Ametller Francisco Constans y Ribera = Devant de mi Anton Ferrer y Noguera Nottari. Si Aprobo Jo lo Nott. baix escrit la present postilla de la mia ma.

En fe y Testimoni de lo qual Jo dit Anton Ferrer y Noguera Nott. Sobre anomenat ¿aix? en est paper del Real Sello Primer me Sota escrich y dit dia Instat y requerit poso mon acostumat Sig + ne.

Estich pagat y Satisfet del Salari y Paper del present Instrument.

Ferrer y Noguera Nott.